

U trećem dijelu autor analizira materijal iz drugog dijela, uspoređuje ga sa stanjem u drugim slavenskim jezicima i donosi na temelju svega određene zaključke, koji se, čini mi se, mogu u cjelini prihvatiti, uz neminovne manje korekcije. U tom je dijelu osobito vrijedna analiza semantičkih kategorija naših kolektiva i produktivnosti pojedinih sufiksa, kao i tvorbeni i semantička analiza dubletnih paralelnih formacija, ali ti su odjeljci na žalost malo prekratki u razmjeru s količinom sabranog materijala. Na koncu je još dana analiza upotrebljavanih sufiksa u deseterice obrađenih pisaca, koja bi sigurno bila još korisnija da je izbor bio još malo raznolikiji. U svakom slučaju ta analiza ima stanovitu vrijednost i za našu dijalektologiju, kao indikator, a ne samo za proučavanje standardnog jezika. Na koncu bih dodao da nas je autor zadužio ne samo golemim radom koji je uložio u ovo djelo i rezultatima koje je iz toga rada dobio, nego i trudom da izradi mnogobrojne tabele što nam u velikoj mjeri olakšavaju da se koristimo ovom zaista vrijednom radnjom koja je prvenac svoga roda u hrvatskosrpskoj lingvistici i ujedno znatno ostvarenje.

Još jedna primjedba nakladniku — u knjizi nedostaje popis tiskarskih pogrešaka, a ima ih priličan broj, osobito akcenatskih: djeca (str. 8), Talijánče (str. 15), sùh (str. 23), òtok (str. 42, bolje: òtok) itd., ali i drugih, npr. kalaučad (tj. kalaušćad, str. 26); na tabeli br. 1 (str. 21) brojka 2 treba da se nalazi u 3. i ne u 4. stupcu pretposljednje rubrike, a uz kolektiv *lüksuzarija* označen je jednom kao vrelò Božić (str. 62), drugi put Čopić (str. 71).

Dalibor Brozović

MALO VIŠE PAŽNJE PREMA KNJIŽEVNOM JEZIKU

»Jezik« ulazi ovim brojem u deseto godišće. To je svakako lijep jubilej, koji govori o vjernosti čitalaca našem listu, ali i o upornosti naših suradnika i urednika. Ima ih koji suraduju u »Jeziku« od prvog broja g. 1952. do danas, a neki su nas, na žalost, u tom razdoblju zauvijek ostavili, i to najugledniji među njima: prof. Antun Barac (1955), prof. Petar Skok (1956) i prof. Stjepan Ivšić (1962). Ali kao što zapažaju naši čitaoci, javljaju se za riječ u »Jeziku« mnogi mladi suradnici, koji nam očito jamče da će »Jezik« slaviti i mnogo veće jubileje nego što je desetogodišnjica.

Nema sumnje da je u ovom lijepom nizu godina »Jezik« vrlo korisno djelovao u mnogim pravcima. Objelodanjene su u nje-

mu mnoge značajne rasprave o aktualnim problemima hrvatskosrpskoga književnog jezika, mladi naučni radnici našli su u »Jeziku« svoju prvu tribinu s koje su progovorili našoj javnosti, mnogobrojni čitaoci stekli su pouzdanije poznavanje svoga materinskog jezika i, napokon, na najraznoličnijim mjestima »Jezik« je potakao veću brigu o pravilnosti i čistoći jezičnog izraza. Upravo je briga o čistoći i pravilnosti našega književnog jezika bio jedan od najvažnijih zadataka »Jezika«.

U svojem programatskom, uvodnom članku u rujnu g. 1952. uredništvo je najavilo da će »u prvom redu donositi rasprave i članke o čistoći i pravilnosti suvremenoga književnog jezika«. Ako pogledamo dosadašnjih devet godišća »Jezika«, uvjerit ćemo se da je uredništvo i postupalo prema tim smjernicama. U prvim godišćima često je i donosilo osvrtne suradnika na jezik u suvremenim književnim časopisima i beletrističkim djelima, ali su, na žalost, suradnici posljednjih godišća prilično zanemarili taj oblik brige o književnom jeziku. Razlozi su svakako u tome što su se neki kritizirani autori osjećali povrijeđenima umjesto da se raduju dobronamjernim jezičnim savjetima kojima je bila svrha da se popravi njihov jezični, pa prema tome i umjetnički izraz.

Mislim da ovo povlačenje recenzenata nije ni korisno ni dobro. Samo postojanje jedne tribine s koje će se objektivno i konstruktivno govoriti o jeziku naših publikacija i književnih djela svakako djeluje pozitivno na sve one koji pišu, razvija u njih težnju za što pravilnijim, ljepšim i čistijim jezičnim izrazom, ne dopušta im da zanezare svoju primarnu dužnost: brigu o građi svojega djela, brigu o književnom jeziku. Postojanje takve tribine potiče i lektore i korektore da budu što budniji, a nagoni i izdavače da okupe oko sebe što bolje lektore.

Ima dakako i propusta na različitim stranama. Baš zbog jednog takvog propusta većeg stila došao sam na ideju da napišem ovaj članak. Htio bih analizom jednog slučaja, koji na sreću nije tipičan, pokazati kako nije dobro napustiti praćenje i ocjenjivanje jezika naših publikacija, novina i knjiga. Ne mora to uvijek biti prigovor i kritika, može to vrlo često biti pohvala i poticanje, isticanje pozitivnih kvaliteta i preporuka. Treba svakako da se stvori uvjerenje kako čitav štab »Jezikovih« suradnika prativ razvoj našega književnog jezika, kako se raduje vrijednim jezičnim ostvarenjima i kako upozorava na propuste sa željom da se oni uklone.

Čovjek prosto ne bi vjerovao do kako velikih propusta dolazi kadšto u našoj pu-